

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

**INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za period januar/siječanj-april/travanj 2012. godine**

Sarajevo, juni/lipanj 2012. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potražaćkih cijena (CPI)</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	8
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	8
3.5. <i>Depoziti</i>	10
3.6. <i>Kredit</i>	10
3.7. <i>Berze</i>	11
4. Vanjski sektor.....	12
5. Strane direktne investicije.....	13

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Iako ne postoje zvanični podaci o kvartalnom BDP-u, dostupni kratkorocni indikatori ukazuju da je BiH ekonomija u prvom tromjesečju 2012. vjerovatno zabilježila negativan realni rast. Do mogućeg pada ekonomske aktivnosti je moglo doći uslijed smanjenja domaće tražnje praćenog povećanjem vanjskotrgovinskog deficita. Pad domaće tražnje u prvom tromjesečju je bio uzrokovan realnim padom privatne potrošnje i investicija dok je blagi porast vanjskotrgovinskog deficita uzrokovan naglim realnim padom robnog izvoza od približno 18%, te padom uvoza približno 12% (g/g)¹. Time se zapravo sugerše da su sve glavne komponente BDP-a najvjerovatnije negativno uticale na ekonomski rast u prvom tromjesečju. Ovim je zapravo samo intenzivirano ranije započeto slabljenje BiH ekonomskog rasta iz drugog polugodišta prethodne godine i to prije svega uslijed produbljivanja ekonomske krize u eurozoni. Pored eksternih faktora, situaciju su dodatno zakomplikovali problemi u snadbjevanju električnom energijom za vrijeme oštre zime početkom 2012. godine što je dovelo do naglog pada izvoza i skoka uvoza električne energije čime je znatno pogoršan vanjskotrgovinski deficit pa prema tome i ukupan ekonomski rast.

¹ Ovdje se radi o približnim stopama realnog rasta izvoza i uvoza na bazi rasta izvoznih (8,7%) i uvoznih cijena (14,2%) iz prvog kvartala 2012. godine u odnosu na prosijek 2011. godine, umjesto na isti period prethodne godine. Nažalost, to su jedini indexi koje je BHAS objavila u trenutku pisanja ove Informacije.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Prema posljednjim raspoloživim podacima Agencije za statistiku BiH za april 2012. godine nastavljen je trend slabljenja industrijske proizvodnje u Bosne i Hercegovini u odnosu na prethodnu godinu. Tako u periodu januar-april 2012. godine BiH bilježi pad fizičkog obima industrijske proizvodnje od 8,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Ovo smanjenje industrijske proizvodnje pretstavlja nastavak negativnog trenda sa kraja prethodne godine kada je došlo do pada privredne aktivnosti u BiH. Glavni razlog smanjenja industrijske proizvodnje u BiH je pogoršana situacija na izvoznim tržištima što je rezultiralo značajnim smanjenjem izvoza i samim tim padom proizvodnje u prerađivačkoj industriji u BiH od oko 10%. S druge strane, sektori rudarstva i proizvodnje električne energije koji su determinisani domaćom tražnjom također bilježe smanjenje proizvodnje u odnosu na prethodnu godinu. Pad proizvodnje u sektoru rudarstva tokom prva 4 mjeseca iznosio je 2,5%, dok je u sektoru za proizvodnju električne energije zabilježeno smanjenje proizvodnje od skoro 6,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima pad industrijske proizvodnje u periodu januar-april 2012. godine iznosio je 8,1% u FBiH, dok je u RS-u registriran pad od 3,7% u odnosu na isti period prethodne godine.

Indeksi industrijske proizvodnje u BiH

Indeksi g/g		2007	2008	2009	2010	2011	Januar 2012	Februar 2012	Mart 2012	April 2012	Jan-April 2012
Industrijska proizvodnja	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	102,5	92,8	87,8	90,4	96,8	91,9
	RS	101,4	116,8	119	105	104,7	95,4	94,5	94,6	100,8	96,3
	fizički obim	-	-	96,7	101,6	105,6	93	87,2	91,4	94,2	91,5

Izvor: BHAS,FZZS FBiH,RZSR

1.2. Tržište rada BiH

U BiH je u mjesecu martu 2012. godine registrovano 688,7 hiljada zaposlenih lica što je za 0,4% manje u poređenju sa istim mjesecom 2011. godine. Kao i prethodni mjesec najveća smanjenja broja zaposlenih lica su u okviru privatnog sektora. Broj zaposlenih lica u posmatranom mjesecu je najznačajnije smanjen u oblastima građevinarstva (-8,6% g/g), ugostiteljstva (-5,7% g/g), trgovine na veliko i malo (-2,7% g/g) te saobraćaja, skladištenja i veza (-2,5% g/g). Administrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u martu 2012. godine iznosila 44,1%².

Prosječna neto plata u BiH je u martu 2012. godine iznosila 823 KM i veća je za 0,7% u odnosu na isti mjesec 2011. godine. Zbog inflacije realni rast neto plate u posmatranom mjesecu je negativan i iznosi -1,4%. Nominalni rast plata u građevinarstvu je bio -1,6% g/g, ugostiteljstvu -0,6% g/g, te u trgovini na veliko i malo 1,6% g/g. Prosječna penzija u BiH u aprilu 2012. godine je iznosila 337³ KM što je 1,3% manje u odnosu na isti period 2011. godine. Minimalne penzije u BiH u aprilu 2012. godine su nepromijenjene u odnosu na mart i iznose 160 KM u RS i 310,7 KM u FBiH.

² DEP kalkulacija.

³ Prosječna penzija u BiH je izračunata je na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od BH entiteta.

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2012.	689.119	-0,7%
II 2012.	687.138	-0,9%
III 2012.	688.702	-0,4%
I-III 2012.	688.320	-0,7%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2012.	541.360	2,8%
II 2012.	543.703	3,0%
III 2012.	542.726	2,4%
I-III 2012.	542.596	2,7%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2012.	826	2,3%
II 2012.	818	2,5%
III 2012.	823	0,7%
I-III 2012.	822	1,8%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2012.	342	3,2%
II 2012.	336	1,4%
III 2012.	336	1,4%
IV 2012.	337	-1,3%
I-IV 2012.	338	1,1%

Izvor: Agencija za statistiku BiH, entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, entitetski penzioni fondovi, DEP kalkulacije

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

U periodu I-IV 2012. godine prikupljeno je oko 1.439 miliona KM prihoda od indirektnih poreza, što je za 0,3% manje u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Tokom posmatranog perioda, jedino prihodi od akciza bilježe rast (8,6% g/g) dok sve ostale vrste prihoda bilježe smanjenje. Međutim, posmatrano na mjesečnom nivou, na kraju aprila mjeseca tekuće godine, sve vrste prihoda, osim carina, ponovo bilježe povećanje.⁴

u milionima KM

Indirektni porezi	I-IV 2011.	I-IV 2012.	Trend
Carine	86,77	68,72	-20,8%
Akcize	356,66	387,41	8,6%
PDV	914,52	898,96	-1,7%
Putarine	85,06	83,91	-1,4%
Ukupno	1443,01	1439,00	-0,3%

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

⁴ Na mjesečnom nivou (april u poređenju sa martom 2012. godine) stope rasta prihoda s use kretale: prihodi od carina od smanjenje od 0,7% m/m, prihodi od akciza rast od 13,2% m/m, prihodi od putarina rast od 10,4% m/m i prihodi po osnovu PDV-a rast od 1,7% čime su ukupni prihodi zabilježili mjesečni rast od 4,8%.

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreskim upravama za prva četiri mjeseca 2012. godine iznose 1.864,1 miliona KM, što je za 6,6% više u odnosu na isti period prethodne godine. Na nivou FBiH prikupljeno je 193,2 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 161,2,0 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda mogu se vidjeti u tabeli ispod.

Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u periodu I-IV
2011. i 2012. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2011.	2012.	%	2011.	2012.	%
Direktni porezi	166,6	193,2	16,0%	161,4	161,2	-0,1%
Porez na dohodak	87,7	96,5	10,0%	71,9	83,9	16,7%
Porez na dobit	49,3	67,4	36,7%	63,5	58,4	-8,0%
Porezi građana	29,2	28,2	-3,4%	11,3	5,2	-54,0%
Ostali porezi	0,4	1,1	175,0%	14,7	13,7	-6,8%
Ostale takse, kazne i naknade	107,0	130,1	21,6%	89,8	82,7	-7,9%
Doprinosi	823,1	878,6	6,7%	400,1	418,3	4,5%
PIO	453,6	484,9	6,9%	212,1	222,3	4,8%
Zdravstvo	331,7	353,4	6,5%	160,3	166,1	3,6%
Nezaposleni	37,8	40,3	6,6%	10,3	11,6	12,6%
Dječija zaštita	0,0	0,0	-	16,2	17,1	5,6%
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	1,2	1,2	0,0%
Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)	1.096,7	1.201,9	9,6%	651,3	662,2	1,7%

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH jedino prihodi od poreza građana bilježe smanjenje, dok ostale vrste prihoda od poreza bilježe rast. U RS jedino prihodi od poreza na dohodak bilježe rast, dok sve ostale kategorije bilježe smanjenje prihoda. Što se tiče prihoda od doprinosa u oba entiteta je zabilježeno povećanje, i to u FBiH od 6,7% g/g, a u RS 4,5%.

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Rast potrošačkih cijena u BiH je nastavljen u aprilu 2012. godine. Inflacija mjerena CPI indeksom u periodu I-IV 2012. godine je iznosila 2,3% g/g. Isti nivo inflacije je zabilježen u aprilu 2012. godine. U analizi potrošačkih cijena primjećuje se da je najveće poskupljenje u aprilu bilo u kategorijama transporta (6,4% g/g), stanovanja, vodosnabdijevanja, električne energije, plina i drugih enregenata (6% g/g) te alkohola i duvana (10,4% g/g). Cijene u kategoriji hrane i bezalkoholnih pića u posmatranom mjesecu bilježe usporen rast od 0,7% g/g.

CPI - BiH	g/g
I 2012.	102,5
II 2012.	102,4
III 2012.	102,1
IV 2012.	102,3
I-IV 2012.	102,3

Izvor: Agencija za statistiku BiH

3.2. Monetarni agregati

Na kraju četvrtog mjeseca 2012. godine ukupna novčana masa M2 je dostigla nivo od oko 14,4 milijarde KM, što predstavlja povećanje od 5,0% u odnosu na isti period prethodne godine. Tokom aprila mjeseca, a posmatrano u odnosu na mart, uočava se da je došlo do najvećeg rasta od početka godine. Ako se novčana masa posmatra kroz svoje komponente, može se uočiti da su obje doprinijele njenom rastu (M1: 3,6% g/g, QM: 6,1% g/g). Rezervni novac u istom periodu bilježi smanjenje kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou. Detaljnije kretanje kako godišnjih, tako i mjesečnih stopa pojedinih monetarnih agregata može se vidjeti iz tabele ispod.

u milionima KM

Period	Rezervni novac (M0)	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u stranoj valuti	Ostali depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Novac u širem smislu (M2)
Jan-12	5.648,6	2.298,1	3.805,6	6.103,6	2.327,6	1.081,1	4.800,4	8.209,1	14.312,7
Feb-12	5.535,9	2.323,3	3.723,9	6.047,2	2.375,2	1.118,6	4.798,7	8.292,4	14.339,6
Mar-12	5.463,5	2.330,1	3.745,4	6.075,5	2.377,3	1.060,0	4.794,7	8.232,0	14.307,4
Apr-12	5.312,9	2.362,7	3.766,9	6.129,6	2.409,0	1.034,1	4.843,2	8.286,3	14.415,9
stope rasta g/g u %									
Jan-12	-2,6	7,2	1,5	3,6	16,0	-14,5	7,2	6,0	4,9
Feb-12	-3,3	7,8	1,7	4,0	16,9	-12,1	6,9	6,4	5,4
Mar-12	-2,0	7,7	2,4	4,4	16,1	-6,9	2,8	4,8	4,6
Apr-12	-4,6	5,5	2,5	3,6	18,4	-10,0	4,6	6,1	5,0
stope rasta m/m u %									
Jan-12	-3,4	-2,9	-0,4	-1,3	1,8	-1,7	-1,0	-0,3	-0,7
Feb-12	-2,0	1,1	-2,1	-0,9	2,0	3,5	0,0	1,0	0,2
Mar-12	-1,3	0,3	0,6	0,5	0,1	-5,2	-0,1	-0,7	-0,2
Apr-12	-2,8	1,4	0,6	0,9	1,3	-2,4	1,0	0,7	0,8
godišnji prosječni rast u %									
I-IV 2011	3,0	8,9	3,6	5,5	10,7	5,4	5,7	6,7	6,2
I-IV 2012	-3,2	7,0	2,0	3,9	16,9	-10,9	5,4	5,8	5,0
mjesečni prosječni rast u %									
I-IV 2011	-1,4	0,4	-0,1	0,1	0,5	-1,1	0,6	0,3	0,2
I-IV 2012	-2,4	0,0	-0,3	-0,2	1,3	-1,5	0,0	0,2	0,0

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obavezna rezerva

I tokom aprila mjeseca 2012. godine osnovica za obračun obavezne rezerve nastavlja da se smanjuje kako na mjesečnom, tako i na godišnjem nivou. Na kraju posmatranog perioda dostiže nivo od 14,5 milijardi KM, što je manje za 3,5% u odnosu na isti period prethodne godine. U skladu sa smanjenjem osnovice, došlo je i do smanjenja ukupnih novčanih sredstava koja komercijalne banke drže na računu rezervi kod CB, i to: prosječne OR od 3,8% g/g i viška sredstava od 9,7% g/g. Prosječna stopa OR je nepromijenjena (8,5%), dok je implicitna stopa OR smanjena u odnosu na januar mjesec za 0,4 procentnih poena. Prosječna visina naknade na držanje obavezne rezerve koju centralna banka isplaćuje komercijalnim bankama za mart je obračunata po stopi 0,05%.⁵

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika (Višak sredstava)	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Prosječna visina naknade na obavezne rezerve kod CBBiH
Jan-12	15.097,6	1.288,7	3.027,5	3.027,5	1.738,8	20,1%	8,5%	0,11%
Feb-12	14.751,7	1.259,5	2.847,8	2.847,8	1.588,3	19,3%	8,5%	0,11%
Mar-12	14.659,3	1.250,3	2.790,5	2.790,5	1.540,3	19,0%	8,5%	0,05%
Apr-12	14.550,9	1.240,9	2.699,4	2.699,4	1.458,6	18,6%	8,5%	-
stope rasta g/g u %								
Jan-12	-0,2	-19,5	-5,7	-5,7	7,9			
Feb-12	-2,3	-2,3	-7,8	-7,8	-11,7			
Mar-12	-3,4	-3,7	-7,3	-7,3	-10,0			
Apr-12	-3,5	-3,8	-7,1	-7,1	-9,7			
stope rasta m/m u %								
Jan-12	-2,0	-1,6	6,0	6,0	12,5			
Feb-12	-2,3	-2,3	-5,9	-5,9	-8,7			
Mar-12	-0,6	-0,7	-2,0	-2,0	-3,0			
Apr-12	-0,7	-0,8	-3,3	-3,3	-5,3			
godišnji prosječni rast u %								
I-IV 2011	-3,8	-15,4	-1,9	-1,9	12,8			
I-IV 2012	-2,4	-7,3	-7,0	-7,0	-5,9			
mjesečni prosječni rast u %								
I-IV 2011	0,1	0,4	1,6	1,6	3,0			
I-IV 2012	-1,4	-1,3	-1,3	-1,3	-1,1			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Ukupne devizne rezerve na kraju aprila mjeseca 2012. godine, nastavljaju da se smanjuju. Na kraju posmatranog perioda dostižu nivo od oko 5,9 milijardi KM, i u odnosu na isti period prethodne godine su smanjene za 3,2%. Tokom aprila mjeseca, one bilježe najveće smanjenje od početka godine. Kako se kreću pojedine komponente deviznih rezervi kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou može se vidjeti detaljnije u tabeli ispod. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena (NSA - 5,9 milijardi KM, monetarna pasiva - 5,4 milijardi KM).

⁵ U vrijeme pisanja ove informacije nismo rasplagali podatkom za april mjesec o stopi naknade.

U milionima KM

Period	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	0,0	3,6	45,6	4.392,6	0,0	1.857,2	6.299,1	6.298,0	5.779,3	518,7
Feb-11	157,7	1,2	84	3.563,7	0,0	2.370,4	6.177,0	6.175,9	5.663,5	512,4
Mar-12	156,4	1,2	71,5	3.403,7	0,0	2.481,0	6.113,8	6.112,8	5.599,9	512,9
Apr-12	157,4	2,8	87,5	3.204,7	0,0	2.479,4	5.932,0	5.930,6	5.444,1	486,5
stope rasta g/g u %										
Jan-11	0,0	12,5	-30,1	42,4	0,0	-40,8	-0,8	-0,8	-1,8	11,1
Feb-11	145,6	500,0	37,3	15,4	0,0	-22,8	-1,7	-1,7	-2,5	8,9
Mar-12	146,3	500,0	65,1	14,1	0,0	-18,7	-0,5	-0,5	-1,4	10,3
Apr-12	138,8	-6,7	-26,7	7,8	0,0	-16,5	-3,2	-3,2	-4,2	8,5
stope rasta m/m u %										
Jan-11	0,0	227,3	-51,3	0,2	0,0	3,6	-1,9	-1,9	-2,3	2,2
Feb-11	100,0	-66,7	84,2	-18,9	0,0	27,6	-1,9	-1,9	-2,0	-1,2
Mar-12	-0,8	0,0	-14,9	-4,5	0,0	4,7	-1,0	-1,0	-1,1	0,1
Apr-12	0,6	133,3	22,4	-5,8	100,0	-0,1	-3,0	-3,0	-2,8	-5,1
godišnji prosječni rast u %										
I-IV 2011	-7,2	-62,5	-23,1	5,9	0,0	1,0	2,0	2,0	3,0	-9,0
I-IV 2012	107,7	251,5	11,4	19,9	0,0	-24,7	-1,5	-1,6	-2,5	9,7
mjesečni prosječni rast u %										
I-IV 2011	-0,2	0,0	26,0	-0,2	0,0	-2,5	-1,3	-1,3	-1,2	-2,0
I-IV 2012	25,0	73,5	10,1	-7,3	25,0	9,0	-2,0	-2,0	-2,1	-1,0

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

Bitnije promjene u kretanju depozita i kredita u BiH nisu zabilježene u četvrtom mjesecu 2012. godine. Ukupno prikupljeni depoziti na računima bh. banaka iznosili su 12,8 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 2,7%. Najveći doprinos rastu dali su depoziti sektora stanovništva, dok su depoziti sektora nefinancijskih poduzeća i setkora opće vlade imale negativan utjecaj na rast ukupnih depozita. Detaljan pregled iznosa depozita i stopa rasta g/g po sektorima dat je u tabeli ispod⁶.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali ⁷
2012.	01.	12.916,7	7.074,7	3.362,0	1.437,3	1.042,9
2012.	02.	12.893,2	7.156,8	3.274,6	1.380,9	1.081,0
2012.	03.	12.761,0	7.182,2	3.186,5	1.310,5	1.081,8
2012.	04.	12.832,2	7.259,7	3.243,7	1.270,0	1.059,1
Stopa rasta g/g						
2012.	01.	3,2%	8,6%	-4,1%	-10,1%	15,3%
2012.	02.	2,8%	9,2%	-4,3%	-16,5%	18,8%
2012.	03.	1,7%	8,6%	-6,4%	-19,3%	19,1%
2012.	04.	2,7%	9,3%	-4,4%	-18,1%	17,0%
Prosječna godišnja stopa rasta za četiri mjeseca						
2011.		3,3%	12,5%	-2,4%	-11,6%	-2,9%
2012.		2,6%	8,9%	-4,8%	-16,0%	17,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Kao što je već pomenuto, trend kretanja iz prethodnih mjeseci nastavljen je i u četvrtom mjesecu 2012. godine. Ukupni krediti iznosili su 15,5 mlrd. KM, a godišnja stopa rasta 5,1%. Najveći doprinos rastu dali su krediti plasirani sektoru stanovništva, a zatim krediti plasirani sektoru opće vlade i sektoru nefinancijskih poduzeća. Detaljan pregled iznosa kredita danih pojedinim sektorima, kao i godišnje stope rasta mogu se vidjeti u tabeli ispod.

⁶ Prema novoj metodologiji CB BiH koja je uvedena u prosincu 2011. godine, nefinancijska poduzeća su nefinancijska javna i privatna poduzeća, dok neprofitne organizacije više ne ulaze u ovu kategoriju. Neprofitne organizacije skupa sa sektorom stanovništva čine Ostali rezidentni sektor. Međutim, za potrebe izrade Informacije, sektor neprofitnih organizacija obuhvaćen je u Ostalim depozitima/kreditima, jer čini veoma mali dio ukupnih depozita/kredita, dok sam sektor stanovništva je prema učešću jedan od najznačajnijih i samim tim utječe na kretanje ukupnih depozita/kredita. Svi navedeni iznosi depozita/kredita predstavljaju kumulative na kraju razdoblja.

⁷ Ostali depoziti/kreditni u Informaciji obuhvaćaju depozite i kredite ostalim finansijskim institucijama, neprofitnim organizacijama i ostali. Zbog malog učešća u ukupnim depozitima/kreditima nemaju utjecaj na njihovo kretanje.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Kreditni stanovništvu	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Kreditni ostalim sektorima
2012.	01.	15.355,1	6.690,7	7.901,3	677,9	85,3
2012.	02.	15.382,9	6.659,6	7.959,6	683,5	80,3
2012.	03.	15.449,9	6.688,9	7.990,9	678,6	91,6
2012.	04.	15.548,6	6.709,9	8.054,9	687,2	96,6
Stopa rasta g/g						
2012.	01.	5,6%	6,9%	2,1%	52,7%	-13,8%
2012.	02.	5,3%	6,6%	2,0%	50,8%	-17,7%
2012.	03.	4,6%	6,6%	0,8%	47,2%	-14,3%
2012.	04.	5,1%	6,2%	2,0%	46,6%	-3,8%
Prosječna godišnja stopa rasta za četiri mjeseca						
2011.		4,5%	0,7%	6,6%	35,7%	-15,7%
2012.		5,2%	6,6%	1,7%	49,3%	-12,4%

Izvor: Centralna banka BiH

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu aprilu 2012. godine ostvaren je promet u iznosu od 20,6 miliona KM što čini 37,9 % od ukupnog ostvarenog prometa na BiH berzama. Promet na SASE u mjesecu aprilu bilježi rast od 118,9 % odnosu na promet u istom mjesecu u 2011. godini.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu aprilu 2012. godine ostvaren je promet u iznosu od 33,8 miliona KM što čini 62,9% od ukupnog prometa ostvarenog na BiH berzama. Mjesečni promet na BLSE bilježi pad od 39,1% odnosu na isti period u 2011. godini odnosno rast od 367,1 % u odnosu na promet u mjesecu aprilu 2010. godine.

Ukupan promet u mjesecu aprilu na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u iznosu od 54,4 miliona KM bilježi rast od 226,7 % poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2011. godine.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
April-10	12.739.719	18.515.572	31.255.292
April-11	9.426.716	7.239.044	16.665.759
April-12	20.633.245	33.810.913	54.444.158

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu aprilu 2010,2011. i 2012. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
April-10	7.457.843.307,44	3.675.832.876,83	11.133.676.184,27
April-11	7.573.861.247,75	4.332.812.317,76	11.906.673.565,51
April-12	4.366.745.750,07	3.734.948.186,45	8.101.693.936,52

*Smanjenje kapitalizacije je najvećim dijelom uzrokovano uvođenjem novih pravila poslovanja na SASE krajem prošle godine u okviru kojega je znatan broj vrijednosnih papira delistiran (isključeno 410 nelikvidnih i slabo likvidnih papira).

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu aprilu 2012. godine sa vrijednostima u mjesecu aprilu 2011. godine zabilježen je pad od 42,3 %, dok poredeći sa vrijednostima u mjesecu aprilu 2010. godine zabilježen je pad od 41,4 %.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu aprilu 2012. godine bilježi minimalan pad od 13,8 % u poređenju sa vrijednosti u mjesecu aprilu 2011. godine, odnosno minimalan rast od 1,6 % u odnosu na vrijednosti ostvarene u mjesecu aprilu 2010. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u martu 2012. godine bilježi pad od 32 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu aprilu 2011. godine odnosno pad od 27,2 % u odnosu na vrijednosti u mjesecu aprilu 2010. godine.

4. Vanjski sektor

Tokom prva četiri mjeseca 2012. godine izvoz iz BiH je iznosio 2,4 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio je pad od 9,7%. Uvoz BiH za period januar - april 2012. godine iznosio je 4,7 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2011. godine doživio je blagi pad u iznosu od 0,8%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 2,3 milijarde KM i u poređenju sa istim periodom prošle godine veći je za 14,8%.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za prva četiri mjeseca 2012. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – april 2012. godine uvezla 1 milijardu KM mineralnih tvari u okviru kojih je 697 miliona KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza nafte za 6,8%.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prva četiri mjeseca 2012. godine iznosio 546 milion KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je smanjen za 2,7%, na drugoj strani izvoz ove kategorije proizvoda imao je vrijednost od 255 miliona KM i u odnosu na prošlu godinu takođe je bilježio pad za 1%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2012. godini uvezeno u iznosu od skoro 410 miliona KM, i u odnosu na isti period 2011. godine primjetan je pad od oko 4,6%.

Značaja uvoz ostvaren je u kategoriji hemijskih proizvoda u iznosu od 508 miliona KM i u poređenju sa prva četiri mjeseca 2011. godine, primjetan je rast uvoza ove kategorije proizvoda od 6,1%. Vrijednost izvoza hemijskih proizvoda za prva četiri mjeseca ove godine je 162 miliona KM i u poređenju sa prošlom godinom izvoz je smanjen za 11,4%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 408 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prva četiri mjeseca 2012. godine dolazi do rasta uvoza u iznosu od 2,1%. Na strani izvoza baznih metala situacija se blago pogoršala i u prva četiri mjeseca 2012. godine izvezeno je 632 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2011. godine primjetan je pad od 2%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - april 2012. godine ostvarila je izvoz od 276 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio rast od oko 4%.

u 000 KM	Januar – April 2011	Januar – April 2012	Promjena 2012/2011
IZVOZ	2.678.734	2.419.978	9,7%
UVOZ	4.685.308	4.722.636	0,8%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.006.574	-2.302.658	14,8%

5. Strane direktne investicije

Prema revidiranim podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH strana ulaganja u prvom kvartalu 2012. godine su iznosila -1,24 miliona KM što je manje za 94,4 miliona KM u odnosu na ulaganja u istom periodu 2011. godine kada su SDI iznosila 93,2 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima u 2010. i 2011. godini iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2010	470	149,5	32,1	29,6
2011	93,2	60,9	107,8	130
2012	-1,24			

Prema podacima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH ukupno ulaganje u januaru mjesecu iznosi 7,46 miliona KM, u februaru je negativno iznosi -25,1 miliona KM te u martu iznosi oko 16,38 miliona KM. Najveće ulaganje je od strane NLB Ljubljana 10,76 miliona KM dok su najveća povlačenja kapitala Hypo Alpe Adria bank -45,48 miliona KM. Ulaganje u mjesecu aprilu je ukupno iznosilo oko 4,79 miliona KM a najveće je bilo ulaganje Sisekam Soda Lukavac u iznosu od 2,93 miliona KM dok je najveće povlačenje kapitala bilo od strane Petrol BiH Oil kompani 2,99 miliona KM.

Od događaja koji će imati utjecaja na strane direktne investicije treba spomenuti da je 28.03.2012. godine Agencija Standard & Poor's potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B" i izmijenila izgled „na posmatranju - negativno" na stabilne izgled.